

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.4 ขอบเขตการศึกษา	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 องค์ประกอบวิทยานิพนธ์	6
บทที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3 แนวคิดทฤษฎีและวิธีการศึกษา	20
3.1 แนวคิดทฤษฎี	20
3.2 วิธีการศึกษา	21
3.3 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	22
3.4 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	22
บทที่ 4 ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า	27
4.1 ความเป็นมาของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าในต่างประเทศ	27
4.2 ความเป็นมาของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าในประเทศไทย	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 ความหมายของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า	30
4.4 ประโยชน์ของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า	31
4.5 กลไกการซื้อขายของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	32
4.6 สินค้าเกษตรที่ทำการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า แห่งประเทศไทยในปัจจุบัน	34
4.7 ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าในต่างประเทศของสินค้าที่ทำการศึกษา	38
บทที่ 5 โครงสร้างการผลิต การตลาด การจัดมาตรฐานสินค้า และนโยบายของรัฐบาล ของสุกร ไข่ไก่ และน้ำมันปาล์ม	48
5.1 สถานการณ์การผลิตสุกร	48
5.2 ตลาดสุกรในประเทศไทย	60
5.3 สถานการณ์การผลิตไข่ไก่	73
5.4 ลักษณะการค้าไข่ไก่ในประเทศไทย	78
5.5 ปัญหาตลาดไข่ไก่	83
5.6 มาตรฐานไข่ไก่	84
5.7 นโยบายของรัฐบาลต่อการผลิตการตลาดไข่ไก่	87
5.8 สถานการณ์การผลิตปาล์มน้ำมัน	89
5.9 โครงสร้างการตลาดอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มไทย	93
5.10 มาตรฐานน้ำมันปาล์ม	100
5.11 นโยบายของรัฐบาลต่ออุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม	104
5.12 การเปรียบเทียบปริมาณและมูลค่าการผลิตกับสินค้าที่มีการซื้อขาย ในตลาดล่วงหน้า	107
บทที่ 6 ความแปรปรวนของราคา และการส่งผ่านราคาสุกร ไข่ไก่ และน้ำมันปาล์ม	108
6.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของราคาสุกร	108
6.2 การส่งผ่านราคาสุกร	114
6.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของราคาไข่ไก่	123

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.4 การวิเคราะห์การส่งผ่านราคาไข่ไก่	128
6.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนราคาของน้ำมันปาล์ม	145
6.6 การส่งผ่านราคาน้ำมันปาล์มในประเทศไทย	150
บทที่ 7 สรุปผลการศึกษา	163
7.1 ศักยภาพการนำสุกรเข้าซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า	163
7.2 ศักยภาพการนำไข่ไก่เข้าซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า	165
7.3 ศักยภาพการนำน้ำมันปาล์มเข้าซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า	168
7.4 ข้อเสนอแนะ	171
บรรณานุกรม	173
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ขั้นตอนการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า	179
ภาคผนวก ข ข้อมูลการผลิตการตลาดสุกรของโลก	180
ภาคผนวก ค ข้อมูลการผลิตการตลาดน้ำมันปาล์ม	184
ประวัติผู้เขียน	185

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าเนื้อสุกรส่วนพื้นท้องแช่แข็ง (frozen pork bellies) ของตลาด Chicago Mercantile Exchange (CME)	39
4.2 ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าสุกรมีชีวิต (lean hogs) ของตลาด Chicago Mercantile Exchange (CME)	40
4.3 ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าสุกรมีชีวิต (hogs futures) ของตลาด Risk Management Exchange (RMX)	41
4.4 ปริมาณการซื้อขายสัญญาล่วงหน้าสุกรมีชีวิต รายเดือนปี 2006 ของตลาด RMX	42
4.5 ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าลูกสุกร (piglet futures) ของ ตลาด Risk Management Exchange (RMX)	43
4.6 ปริมาณการซื้อขายสัญญาล่วงหน้าลูกสุกร รายเดือนปี 2006 ของตลาด RMX	44
4.7 ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าไข่ไก่ (egg futures) ของตลาด Central Japan Commodities Exchange (C-Com)	45
4.8 ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าน้ำมันปาล์มดิบ (Crude palm oil) ของตลาด The Bursa Malaysia	46
4.9 ข้อกำหนดการซื้อขายล่วงหน้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Crude palm kernel oil) ของตลาด The Bursa Malaysia	47
5.1 แนวโน้มการผลิตเนื้อสุกรในประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ 20 ประเทศของโลก	50
5.2 การผลิตสุกรต่อหัวประชากรประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ 20 ประเทศปี 2548	51
5.3 มูลค่าผลผลิตสินค้าประเภทปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ ปี 2544-2548	52
5.4 ปริมาณการผลิตสุกรปี 2549 แยกตามลักษณะการผลิต	55
5.5 สัดส่วนการเลี้ยงสุกรภายใต้พันธะสัญญาการผลิตของประเทศสหรัฐอเมริกา	55
5.6 จำนวนสุกรที่ทำการผลิตแยกตามจังหวัด 10 อันดับแรกปี 2548	57
5.7 จำนวนคริวเรือนเกษตรกรผู้ผลิตสุกรปี 2546-2549	58
5.8 สถานประกอบการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมสุกรปี 2548	58
5.9 ความต้องการบริโภคสุกรภายในประเทศปี 2545 – 2548	59
5.10 เสนอการแบ่งระดับชั้นคุณภาพซากสุกร	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
5.11 ปริมาณผลผลิตไข่ไก่ของโลกปี 2541-2546	73
5.12 ปริมาณการผลิตไข่ไก่ปี 2541 ถึง ปี 2548	75
5.13 ปริมาณการผลิตไข่ไก่แยกตามจังหวัด 10 อันดับแรก ปี 2549	75
5.14 จำนวนผู้เลี้ยงไก่ไข่เป็นการค้า ปี 2546 – 2548	76
5.15 อัตรากาบบริโภคไข่ไก่ของประเทศไทย ปี 2543 – 2546	77
5.16 เปรียบเทียบอัตรากาบบริโภคไข่ไก่ปี 2541 – 2545	77
5.17 การส่งออกไข่ไก่ปี 2546 – 2548	78
5.18 การแบ่งระดับชั้นคุณภาพของไข่ไก่	85
5.19 ขนาดของไข่ไก่ตามน้ำหนัก	86
5.20 เปรียบเทียบปริมาณการผลิตน้ำมันปาล์มดิบไทยและมาเลเซียปี 2542-2547	90
5.21 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ ราคาและมูลค่าของผลผลิตที่เกษตรกรขายได้ ปี 2539 – 2548	91
5.22 ปริมาณการใช้น้ำมันปาล์มดิบในประเทศและการส่งออก	93
5.23 รายชื่อผู้ประกอบการผลิตน้ำมันปาล์มที่สำคัญของประเทศไทย	95
5.24 กำลังการผลิตน้ำมันปาล์มดิบของบริษัทผู้ผลิตที่สำคัญของประเทศไทย	96
5.25 เปรียบเทียบการสนับสนุนของประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย ต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม	104
5.26 เปรียบการผลิตสินค้าที่ทำการศึกษา กับสินค้าที่มีการซื้อขาย ในตลาดล่วงหน้าในปี 2548	107
6.1 ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของราคาขายส่งสุกรมี่ชีวิตที่ราคาฟาร์มและทั่วไป	110
6.2 การทดสอบ Unit root ของตัวแปรราคาสุกรมี่ชีวิตในตลาดระดับต่างๆ	115
6.3 การทดสอบ cointegration ของราคาสุกรมี่ชีวิต	116
6.4 การประมาณสมการความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่าง ระดับราคาขายส่งสุกรมี่ชีวิต และราคาขายส่งสุกรมี่ชีวิต และราคาขายส่งสุกรมี่ชีวิต	117
6.5 การทดสอบประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาระหว่าง ระดับ ราคาขายส่งสุกรมี่ชีวิต และราคาขายส่งสุกรมี่ชีวิต	117

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
6.6 การประมาณสมการความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่าง ระดับราคาปลีกขายส่งสุกรชำแหละเนื้อแดง และราคาขายส่งสุกรมีชีวิตฟาร์ม	118
6.7 การทดสอบประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาระหว่าง ระดับ ระดับราคาขายปลีกสุกรชำแหละเนื้อแดง กับราคาขายส่งสุกรชำแหละทั่วไป และราคาขายส่งสุกรมีชีวิตฟาร์ม	119
6.8 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNHOFG เป็นตัวแปรตาม และ LNPOKRS เป็นตัวแปรอิสระ	120
6.9 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNPOKRS เป็นตัวแปรตาม และ LNHOFG เป็นตัวแปรอิสระ	120
6.10 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNHOFG เป็นตัวแปรตาม และ LNPOKR เป็นตัวแปรอิสระ	122
6.11 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติบนพื้นฐานสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNPOKRS เป็นตัวแปรตาม และ LNPOKR เป็นตัวแปรอิสระ	122
6.12 ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของราคาขายส่ง ไก่ไข่	126
6.13 การทดสอบ Unit root ของตัวแปรราคาไก่ไข่ในตลาดระดับต่างๆ	129
6.14 การทดสอบ cointegration ของราคาไก่ไข่	130
6.15 การประมาณสมการความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่าง ระดับราคาขายส่งไก่ไข่เบอร์ 0 และราคาขายปลีกไก่ไข่เบอร์ 0	131
6.16 การทดสอบประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาระหว่าง ระดับราคาขายส่ง ไก่ไข่เบอร์ 0 และราคาขายปลีกไก่ไข่เบอร์ 0	131
6.17 การประมาณสมการความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่าง ระดับราคาขายส่งไก่ไข่เบอร์ 1 และราคาขายปลีกไก่ไข่เบอร์ 1	132
6.18 การทดสอบประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาระหว่าง ระดับราคาขายส่ง ไก่ไข่เบอร์ 1 และราคาขายปลีกไก่ไข่เบอร์ 1	133
6.19 การประมาณสมการความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่าง ระดับราคาขายส่งไก่ไข่เบอร์ 2 และราคาขายปลีกไก่ไข่เบอร์ 2	133

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
6.20 การทดสอบประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาระหว่าง ระดับราคาขายส่ง ไข่ไก่เบอร์ 2 และราคาขายปลีกไข่ไก่เบอร์ 2	134
6.21 การประมาณสมการความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่าง ระดับราคาขายส่งไข่ไก่เบอร์ 3 และราคาขายปลีกไข่ไก่เบอร์ 3	135
6.22 การทดสอบประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาระหว่าง ระดับราคาขายส่ง ไข่ไก่เบอร์ 3 และราคาขายปลีกไข่ไก่เบอร์ 3	136
6.23 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNEGG0 เป็นตัวแปรตาม และ LNEGGF0 เป็นตัวแปรอิสระ	137
6.24 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNEGGF0 เป็นตัวแปรตาม และ LNEGG0 เป็นตัวแปรอิสระ	138
6.25 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติบนพื้นฐานสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNEGGF1 เป็นตัวแปรตาม และ LNEGG1 เป็นตัวแปรอิสระ	139
6.26 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNEGG1 เป็นตัวแปรตาม และ LNEGGF1 เป็นตัวแปรอิสระ	140
6.27 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNEGGF2 เป็นตัวแปรตาม และ LNEGG2 เป็นตัวแปรอิสระ	141
6.28 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNEGG2 เป็นตัวแปรตาม และ LNEGGF2 เป็นตัวแปรอิสระ	142
6.29 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNEGGF3 เป็นตัวแปรตาม และ LNEGG3 เป็นตัวแปรอิสระ	143
6.30 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error-correction กำหนดตัวแปร LNEGG3 เป็นตัวแปรตาม และ LNEGGF3 เป็นตัวแปรอิสระ	144
6.31 ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องกับปาล์มน้ำมัน ในระดับต่างๆ	146
6.32 Unit root ของตัวแปรราคาน้ำมันปาล์มในคลากระดับต่างๆ	151
6.33 การทดสอบ cointegration ของราคาน้ำมันปาล์ม	151

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
6.34 การประมาณสมการความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่าง ราคาน้ำมันปาล์มดิบเกรด เอ และราคาผลปาล์มที่เกษตรกรได้รับ	152
6.35 การทดสอบประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาระหว่าง ราคาน้ำมันปาล์มดิบเกรด เอ และราคาผลปาล์มที่เกษตรกรได้รับ	153
6.36 การประมาณสมการความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่าง ราคาน้ำมันปาล์มดิบเกรด เอ และราคาขายปลีกน้ำมันปาล์มสำเร็จรูป	153
6.37 การทดสอบประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาระหว่าง ราคาน้ำมันปาล์มดิบเกรด เอ และราคาขายปลีกน้ำมันปาล์มสำเร็จรูป	154
6.38 การประมาณสมการความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่าง ราคาผลปาล์มทั้งทะเลที่ เกษตรกรได้รับ และราคาขายปลีกน้ำมันปาล์มสำเร็จรูป	155
6.39 การทดสอบประสิทธิภาพการส่งผ่านราคาระหว่าง ราคาผลปาล์มทั้งทะเลที่ เกษตรกรได้รับ และราคาขายปลีกน้ำมันปาล์มสำเร็จรูป	155
6.40 คำสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error correction กรณีกำหนด LNPALMF เป็นตัวแปรตาม และ LNPALMA เป็นตัวแปรอิสระ	156
6.41 คำสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error correction กรณีกำหนด LNPALMA เป็นตัวแปรตาม และ LNPALMF เป็นตัวแปรอิสระ	157
6.42 คำสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error correction กรณีกำหนด LNPALMF เป็นตัวแปรตาม และ LNPALMR เป็นตัวแปรอิสระ	158
6.43 คำสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error correction กรณีกำหนด LNPALMR เป็นตัวแปรตาม และ LNPALMF เป็นตัวแปรอิสระ	159
6.44 คำสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error correction กรณีกำหนด LNPALMA เป็นตัวแปรตาม และ LNPALMR เป็นตัวแปรอิสระ	160
6.45 คำสัมประสิทธิ์และค่าสถิติสมการ error correction กรณีกำหนด LNPALMR เป็นตัวแปรตาม และ LNPALMA เป็นตัวแปรอิสระ	161
6.46 เปรียบเทียบปัจจัยที่ทำการสนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อการนำสุกร ไขไก่ และน้ำมันปาล์ม เข้าซื้อขายในตลาดล่วงหน้า	162

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
4.1 ปริมาณการซื้อขายทั้งหมดของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม 2547 ถึง วันที่ 29 ธันวาคม 2549	34
5.1 จำนวนสุกรในประเทศไทยแสดงรายภาคปี 2536–2545	56
5.2 จำนวนร้อยละผลผลิตสุกรในประเทศไทยแสดงรายภาค ปี 2549	57
5.3 วิธีการตลาดสุกรมีชีวิตในเขตจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน	62
5.4 วิธีการตลาดสุกรในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคกลางปี พ.ศ.2511-2512	63
5.5 วิธีการตลาดเนื้อสุกร	64
5.6 มูลค่าการผลิตไข่ไก่ของประเทศไทยปี 2544 ถึง 2548	74
5.7 วิธีการตลาดไข่ไก่จังหวัดฉะเชิงเทรา	81
5.8 วิธีการตลาดไข่ไก่ในประเทศไทย	82
5.9 ผลผลิตและราคาน้ำมันปาล์มของไทยปี 2546 – 2548	92
5.10 โครงสร้างในระบบอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทย	98
5.11 วิธีการตลาดปาล์มน้ำมันของไทย	99
6.1 ราคาขายส่งสุกรมีชีวิตฟาร์ม และทั่วไป ปี 2539 – 2549	111
6.2 ราคาขายส่งสุกรชำแหละฟาร์ม และทั่วไป ปี 2539 – 2549	111
6.3 ราคาขายปลีกเนื้อสุกรชำแหละตลาดกรุงเทพมหานคร ปี 2539 – 2549	112
6.4 ดัชนี CME lean hog index ของตลาด Chicago Mercantile Exchange ปี 2003-2006	112
6.5 เปรียบเทียบค่า C.V. ของราคาสุกรและเนื้อสุกร	113
6.6 ราคารายเดือนไข่ไก่ ณ แหล่งผลิต ปี 2539 – 2549	124
6.7 ราคาขายปลีกไข่ไก่ขนาดต่างๆ รายเดือน ปี 2539 – 2549	124
6.8 ราคาไข่ไก่ Central Japan Commodity Exchange พฤศจิกายน 2001 ถึง ธันวาคม 2006	127
6.9 การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของราคาไข่ไก่ ในระดับราคาตลาดต่างๆ	127
6.10 ราคาขายส่งน้ำมันปาล์มดิบเกรด A และ เกรด B ข้อมูลรายเดือน ปี พ.ศ. 2541 ถึง ปี พ.ศ. 2549	147

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูป	หน้า
6.11 ราคาขายส่งน้ำมันในเมล็ดปาล์มดิบ ข้อมูลรายเดือน ปี พ.ศ. 2544 ถึง ปี พ.ศ. 2549	147
6.12 ราคาขายผลปาล์มทั้งทะลายที่เกษตรกร ได้รับข้อมูลรายเดือน ปี พ.ศ. 2539 ถึง ปี พ.ศ. 2548	148
6.13 ราคาขายปลีกน้ำมันปาล์มบรรจุปี๊บเฉลี่ยตลาดกรุงเทพฯ ข้อมูลรายเดือน ปี พ.ศ. 2544 ถึง ปี พ.ศ. 2549	148
6.14 ราคาน้ำมันปาล์มดิบ และน้ำมันในเมล็ดปาล์มดิบตลาด Bursa Malaysia รายเดือนปี ค.ศ. 2004 ถึง ค.ศ. 2006	149
6.15 ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของน้ำมันปาล์มในระดับราคาต่างๆ	149